

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

۱۰

انجنیر سید عبدالقادر

۲۰۰۹ – ۷ –

دوهمه برخه !

آیا امریکایی او افغانی واکمنان دافغان ولس

په وړاندي رېښتیا وايي ؟

ستا هلمند يي سره لمبه کړ
ته لا ویش يي که بیده
کلي کور يي کنډواله کړ
ته لا ویش يي که بیده

په دا سي حال کي چه امریکا ولس مشر اوباما خو هفتي مخکي دقاهري دالا ظهر په پوهنتون کښي د يوي مفصلي وينا په يوه برخه کي يي داسي وويل :

امريکا ابرو مندانه از آزادي ملت ها ، واصولي قانون دفاع خواهد نمود . وما با جوامع مسلمان که نیز مورد اين تهديد قرار گرفته اند ، ياری و همکاري خواهيم نمود .

ولي دوي نا په يوه بله برخه کي ددموکراسي په هکله يي بيا داسي ويلي دي :
هیچ سیستم دولتی نباید بالای ملتی از سوی ملتی دیگر تحمیل شود .

دامريکا يي واکمنانو دپورتنیو څرگندونو څخه په ښکاره ډول معلوميري چه دکاغذپر مخ يو څه او په عمل کښي نور څه تر سره کوي . که دامريکا مشر تابه خپلو پورتنیو څرگندونو ته په رېښتینه توگه معتقد وي ، نو څنگه بيا خان ته دا حق ورکوي او وايي : چه دافغانستان راتلونکي ټولټاکني بايد په آزاده او دموکراتيکه فضا کي تر سره سي . آیا دافغانستان دغه اوسني داوو کلونو سياسي حاکميت پر افغان يرغمل سوي ولس باندي دامريکا له خواه څخه نه دي تحمیل سوي ؟ که دا واقعيت ونه لري نو کوم سياسي حاکميت ته تحمیل سوي حاکميت ويل کيږي ؟ او هم يو مملکت چه دپردو له خواه تر يرغل لاندي نيول سوي وي نو دکوم نړيوال منشور پر اساس کيدلايسی چه په هغه مملکت کښي دي يرغمل سوي ولس دټولټاکنو له لاري خپله رېښتینه اراده څرگنده کړي . ځکه نوويلایسو چه امریکایی او افغانی واکمنان و افغان ولس ته رشتیا نه وايي

اوس نو ددوي دڅرگندونو څخه داسي نتيجه تر لاسه کولایسو ، چه امریکا دافغانستان داوسني کرکيچ په هکله و خپلو پخوانيو ستراتيژيکي اهدافو ته دنيزدي کيدو يا رسيدو له پاره يواځي وسياست ته تغيير ورکړي دي . او نور هر څه په افغانستان او منطقه کښي دخپلو پخوانيو ستراتيژيو سره سم مخ ته بيایي . چه ښه مثال يي دادي داوباما دتغيير دسياست په لومړنيو مياشتو کښي دافغانستان داوسني لانجي دسياسي حل پرځاي دهلمندپه ولايت يا په دي سر خلاصي زندان کښي داسي په عصري سلاحو مجهز جنگي عمليات د نهو

ورځو راهيسي دامريکا تر رهبري لاندې دطالبانو په مقابل کې مخ ته بيايي ، چه روسي خبري اژانس په لومړي ورځ دامريکا دا نظامي عمليات دويټنام تر جنگ وروسته لومړني لوي جنگي عمليات و بلل . دا ځکه چه امريکا دا جنگي عمليات دخپلو ۴۰۰۰ — سمندري مجهزو پوځونو ، ډيرو جنگي جيب او نورو الوتکو ، ټانکونو او توپونو سره يو ځاي دناتو دوو هيوادو او دافغانستان دمسلمو قواوو د ډير شمير سر تيرو په گډون مخ ته بيايي . چه د لومړيو درو ورځو دجنگ په درشل کېني دځينو جمعي رسنيو په حواله پينځه زره کورني ومهاجرت ته اړي سولي . ولي ددې شديد جنگ دميدانه څخه په دې څو ورځو کېني هيڅ دقيق معلومات دژور نالستانو له خواه څخه نه دي نشر سوي . داسي معلوميري چه ډير حقايق ډير غلگرو او دملکي خلکو دتلفاتو او دکلو او کورونو دخرابيو په هکله دافغان ولس او جهانيانو څخه پټ ساتل کيږي . په داسي حال کې چه ددوي په قول دا جنگي عمليات دولسوالياو د آزادي او بيا په هغو کې دازادو او شفافوتولټاکنوله پاره تر سره کيږي . او غواړي ددې مصنوعي تولټاکنو له لاري په افغانستان کېني خپل لاس پوځي رژيم ته ترنومختلېفو نقابونو لاندې دخپل نظامي او اقتصادي زور په زريعه دبقا شرايط نور هم مساعد کړي . که دوي په دې فکر کېني وي چه داستر جنگي عمليات ، مصنوعي تولټاکنې او دامريکا دنوي سياست شعارونه به په افغانستان کېني دامن او ثبات سبب سي . دابه دامريکا دنوي اداري له پاره ډيره لويه سياسي تير وخته وي . ولي کيدلايسې چه ددغسي سياستونو په کار اچولو سره به يواځې ددوي دماتي وخت دانساني تلفاتو او دډيرو اقتصادي مصروفونو سره يو ځاي يو څه ور اوږد کړي ، ولي نور څه به په لاس رانه وړي . ځکه نو ښه به داواي ، چه دامريکا مشر اوباما ددغه اوسني خوشبيني د چانس څخه په استفاده ددغسي مصنوعي تولټاکنو پر ځاي دافغانستان داوسني کرکيچ دسياسي حل له پاره ددولت دمسلم مقاومت سره ، ددې ځايه شرطونو څخه تير سوي او يو نړيوال کنفرانس يې د مقاومت د استازو ، افغاني محلي شخصيتونو ، ځيني مستقل سياسي کار پوهانو او ددموکراتيکو گوندونو دناينده گانو په شمول يې دملگرو ملتونو تر مشري لاندې را بللي واي . چه دا به په واقعيت کېني نه يواځې دافغانستان داوسني کرکيچ ته دپاي ټکي ايښوول سوي واي ، بلکه دامريکا په مقابل کې به داسلامي نري او په ځانگړه توگه دافغان زوربدلي ولس تنفر فيصدي به هم لږ سوي واي . او په راتلونکي وختونو کې به امريکا او ملگرو هيوادونو ته به يې نه يواځې په افغانستان کېني بلکه په منطقه کې به هم دنوي دوستي څه نا څه شرايط برابر سوي واي .

اوس که په لږ دقت سره دپوش داداري بهرني جنگي سياست او عکس العمل ته يې چه دفلسطين دمظلوم ولس ددموکراتيکو تولټاکنو په وړاندې يې ښکاره کړ ، اوبيا دلبنان دجون داومي نيټي پارلماني انتخابات چه د اوباما دتغير دسياست تر اعلانولو وروسته تر سره سول نظر واچوو . ددوي دواړو مشرانو دخارجي سياست نيژ ديوالي ډير ښه معلوميري . چه بيانو افغان ولس ښه قضاوت پکښي کولاي سي . هغه داچه :
دکانادا دټورنټو سن په ورځپاڼه کې — اريک ماکو لیس — ۱۴ — ۶ — ۲۰۰۹ — داسي ليکلي دي :

دټيري مياشتي په وروستيو کې دامريکا مرستيال — جوزف بايدن — لیبان ته ورغې او اخطاري ورکړ چه که په دموکراتيک ډول دټاکل سوي حزب الله تر مشري لاندې ائتلاف انتخابات وگټي ، نو امريکا به پر لیبان چه ۳،۹ — ميليونه وگړي لري خپلي ټولي مرستي به بندي کړي .
 هليري کلنټن هم کټ مټ زير او ستوغ تهديدونه ورکړي وه .

ولي دپوش دحاکميت په دوره کېني کوم وخت چه په فلسطين کېني پارلماني انتخابات شروع سول ، دپوش داداري له خواه دننيجو تر اعلان دمخه داانتخابات آزاد او دموکراتيک و بلل سول . ولي کوم وخت چه دفلسطين دخلکو اراده دحماس دغورځنگ دبيرغ په څنگ کې ښکاره سول ، اود حماس غورځنگ دامريکا دارادي خلاف دفتح غورځنگ ته په دې انتخاباتو کېني ماته ورکړه . نو دفتراً امريکا او غربي نري داانتخابات ناسالم وبلل ، او دفلسطين دزوربدلي ولس دارادي په مقابل کې ودریدل او پر دې مظلوم ولس باندي يې اقتصادي تحريمونه اعلان کړل ، چه ددې څو کالو په نتيجه کېني يې دټولو قبول سوو نړيوالو بشري حقونو خلاف يې دامظلوم ولي با غيرته ولس يې نه يواځې داقتصادي سختو ستونځو سره مخامخ کړي ، بلکه ددې سارو اسرانيلي بشري جنايتو سره هم لاس او گريوان کړي دي .

**چه ددې پور تنيو بهرني تهديدونو په نتيجه کېني په لیبان کېني دامريکا په گټه دحريري تر مشري لاندې ائتلاف دانخاباتو له لاري سياسي حاکميت تر لاسه اود حزب الله څخه يې پارلماني چوکي ډيري سولي .
 ولي په فلسطين کې لا تراوسه خپلو اهدافو ته نه دي رسيدلي .**

دامريکا دپورتنيوکړونو څخه داسي نتيجه اخستلايسو چه په ځينو هيوادونو کېني چه په اقتصادي او سنتراتيژيکي پلوه وامريکا ته داهميت وړ وي ، که دامريکا قواوي هلته شتون هم و نه لري ، دوي دهرې ممکنې وسيلې څخه په استفاده کوبښن کوي چه په هغه مملکت کېني خپل يو پلوي سياسي رژيم داقتدار خاوند کړي . نو په افغانستان کې بيا څنگه کيدلايسې چه ډيرغلگرو دسلو زرو مجهزو عسکرو په شتون کې دي يو داسي شخصيت قدرت تر لاسه کړي چه هغه دخلکو دارادي ښکارندوي وي . ځکه نو دغه دتولټاکنو لوبه دامريکا ، غربي نري او ديو شمير پلورل سوو افغانانو په شمول دافغان ولس دتيروتلو

لپاره ددموکراسي تر پاکو شعارونو لاندې ، دسلگونو ميليونونو دالرو په مصرف باندې مخ ته بيول کيږي .
 چه غواړي ددې لارې څخه خپل نوي گوداگي رژيم دنورو پينځو کلونو له پاره دبرچي په زور پر افغان
 ولس باندې وټپي . ولي په اوس مهال کيښي داسې معلوميږي ، چه ددې نوي رژيم په سر کې به بياهم
 کرزي ځاي پر ځاي کيږي . داځکه چه دامريکا نوي ادارې ته هم دکرزي په څير داسې تجربه لرونکي بل
 څوک نه معلوميږي ، هغه دا چه کرزي نه يواځې دامريکا دکټو په نظر کې نيولو سره دمنطقي دهيوادونو
 سره په مناسباتو پوره پو سوي دي ، بلکه دملت دارادي خلاف يې دبرغلگرو دهيلو سره سم دملې شتمنيود
 لويې برخې په سخاوتمندانه تقسيم کيښي دبرغلگرو کمپنيو،لوي جنگ سالارانو او ځينو افغاني تيکنوکراتانو
 تر منځ هم لوي رول لوبولي دي . چه داکار هم دده وزن دامريکا او غربي نړي په وړاندې لوړ کړي ، چه
 دهغو دپيري خوښي سبب هم گرځيدلي دي . ولي دبله طرفه دامريکا مالي اواقصادي بحران او په
 افغانستان کيښي دامريکا او ناتو په مقابل کيښي دجهان اوپه ځانگړي توگه دمنطقي دهيوادونو غير مستقيم
 مقاومت دکرزي چانس نور هم ډير کړ . داځکه چه په اوس مهال کيښي دامريکا دنوي ادارې سره داسې
 بيره هم معلوميږي چه که دکرزي پر ځاي بل شخص تعين کړي ، شايد امنيتي حالات نور هم دامريکا
 اوناتو دمهار څخه ووزي . او دبله طرفه په دې لنډ وخت کې بل داسې شخص هم نه سي پيداکولاي چه
 دبرغلگرو دبشري او اقتصادي جناياتو دپټولو لپاره دخلگو په وړاندې په يوه لحظه کيښي ژړاو هم خندا
 ولري . ځکه نوکرزي ددې ټولو امکاناتو په درلودلو سره په دې مصنوعي ټولټاکنو کيښي دولس ورايو ته
 کوم ضرورت نه لري ، که يې دخلگو ورايو ته يې ضرورت درلودلای ، نو په هغه صورت کې بيا کرزي
 دغسي لوي جنگ سالاران چه دولس او دنزيوالو بشري حقونو دسازمانونو له خواه په بشري او اقتصادي
 جناياتو مته دي دخپلو معاونينو په حيث يې نه ټاکل ، اونه به يې دملت دارادي خلاف دهغو سره معاملي
 کولای . ځکه دي په دې پوهيږي چه دخلگو ريښتينه رايه په دې ټولټاکنو کيښي داهميت وړ نه ده اوپه اوس
 مهال کيښي فقط هر څه دامريکا دارادي سره سم مخ ته ځي . ولي متاسفانه چه ځيني سياسي گوندونه او
 ځيني روشنفکران بياهم دا مصنوعي ټولټاکنو ته د مشروعيت په هنداره کې گوري ، او ددې امريکايي لويي
 دغه مصنوعي بهير ډول ته دنورو جنگ سالارانو او غربي تيکنوکراتانو په څير دوي هم ترخپله وسه ولي
 په نشو لاسو نڅاکوي . چه دا خپله دامريکا او غربي نړي تر رهبري او حمايي لاندې دغه نامشروع
 ټولټاکنو ته ددوي دنظره يو مشروعيت ورکول هم دي . ولي ددوي داوسني عمل چه په هره سطح کې
 قرار ولري دتاريخ دمحموميت څخه ليري نه سي پاته کيدلای . داځکه چه دوطن په گوټ ، گوټ کيښي ډير
 گلگر ځواکونو او مقاومت تر منځ داسې شديدي جگړي ددواړو اړخونو دتلفاتو سره يو ځاي رواني دي ، چه
 دناتو واکمنان يې هم هک پک کړي دي . دپورتنيو واقعيتونو په نتيجه کيښي داسې سوالونه رامنځ ته کيږي :
 — اياتاسو دغه په لس هاوو د جمهوري رياست کانديدان و دغسي جنگي جناياتو ته چه ډير گلگرځواک له
 خواه څخه دهلمند او يانورو ولاياتو کې دټولټاکنو دشرابطو داماده کولو له پاره تر سره کيږي ، کوم نوم
 ورته اير دي ؟

- ايا ستاسو وجدان ددغونو پاکو بي گناه انسانوشهادت نه لرزوي ؟
- ايا تاسو دکومو نزيوالو قبول سوو بشري حقونو پر اساس دبرغلگر ځواک ودې سياسي لويي ته ور
 دانگلي دي ؟
- ايا تاسو ددې يرغمل سوي ولس دقهر او تاريخ څخه کومه بيره نه لري ؟
- ايا تاسو پوهيږي چه تر کومه به امريکا او ناتو ستاسو ساتنه کوي ؟
- ولي په ريښتينه توگه وځپل ولس ته لاس نه ورکوي ؟

تمت بالخير .